

היתרונות שבצוואה נוטריונית על צוואה רגילה / דורון אפיק, עו"ד*

חוק הירושה הישראלי מאפשר לערוך צוואה בארבע דרכים שונות: צוואה בכתב יד, צוואה בפני עדים, צוואה בפני שופט או נוטריון או, במקרים חריגים של אדם הנוטה למות, גם צוואה בעל פה. האם קיים יתרון בעריכת צוואה דווקא בפני נוטריון?

צוואה היא ביטוי של רצונו של אדם בדבר רכושו לאחר מותו. כל עוד אדם כשיר נפשית לערוך צוואה, אותו אדם רשאי לשנות או לבטל את הצוואה בכל עת ואין תוקף להסכם בדבר תוכן הצוואה או מגבלה (לרבות במסגרת הצוואה) על יכולת שינוי של צוואה או ביטולה. באופן טבעי, מכיוון שהצוואה נבחנת לראשונה רק לאחר שהמצווה כבר אינו בין החיים, חשוב שהמצווה יודא כי הצוואה תנוסח באופן הברור ביותר ועל ידי בעל מקצוע בתחום, כדי למנוע מחלוקות פרשניות בעתיד לגבי ניסוח הצוואה. עם זאת, גם כשהצוואה נוסחה באופן נכון, פעמים רבות מוצאים עצמם "יורשים פוטנציאליים" פחות מרוצים מתוכן הצוואה וחלק גדול מהמחלוקות המגיעות לבתי המשפט נוגעות לכשרותו של המצווה לעשות את הצוואה וטענות בדבר פגמים פרוצדוראליים בצוואה.

לצוואה נוטריונית שני יתרונות משמעותיים על פני צוואות אחרות: האחד הוא העובדה שאישור הנוטריון מהווה ראיה מספקת בהליך משפטי, ללא צורך בראיה נוספת, לתקינות הצוואה ועל ידי כך צוואה נוטריונית יוצרת וודאות גבוהה יותר לכך שהצוואה תתקבל בעתיד בהליך משפטי ולא תהיה ניתנת לביטול, כך שיקויים בפועל רצונו של המנוח כפי שבא לידי ביטוי בצוואה.

היתרון השני הוא שהנוטריון שומר במשרדו העתק ממוספר במספר רץ של כל הצוואות הנחתמות בפניו ועל ידי כך מצטמצמת ביותר האפשרות של זיוף הצוואה לאחר כתיבתה וחתימתה, כמו גם סתירתה.

החשיבות הגדולה ביותר של צוואה נוטריונית היא כאשר קיים חשש שמישהו עלול לנסות לתקוף את תקינות הצוואה בטענה לפיה המצווה לא היה כשיר בנפשו בעת שכתב את הצוואה. כך, מכיוון שהנוטריון מוודא את יכולתו של המצווה לבצע ולהבין את ההליך, קשה מאוד יהיה בעתיד לתקוף צוואה נוטריונית בשל טענה של היעדר כשרות. בהקשר זה חשוב לציין, כי כאשר המצווה מבקש לערוך צוואה נוטריונית כשהוא מאושפז בבית חולים או מרותק למיטתו, לא ניתן לבצע צוואה נוטריונית אלא אם ניתנה תחילה לנוטריון תעודה רפואית שהוצאה על ידי רופא ביום עריכת הצוואה ובה מאשר הרופא שהמצווה כשיר לעשות כן. גם כאן, מכיוון שהתעודה הרפואית נשמרת אצל הנוטריון בצמוד להעתק הצוואה קיים תיעוד מאומת לפיה המצווה היה כשיר במועד הרלוונטי, קשה יהיה לתקוף את הצוואה בטענה של היעדר כשרותו של המצווה.

לסיכום, מכיוון שירושות הן אחד הגורמים הגדולים לסכסוכים בין בני משפחה, מומלץ לערוך צוואה ברורה שתנוסח בסיוע עורך דין או נוטריון המכירים היטב את התחום. עוד, כדאי ביותר לוודא שהצוואה היא צוואה נוטריונית באשר צוואה נוטריונית יוצרת וודאות גבוהה הרבה יותר לקיום רצונו של המצווה כך שלא ניתן יהיה לתקוף בעתיד את הצוואה בטענות של פגמים בכשרות המצווה או פגמים בצוואה או בהליך כתיבתה.

---

* עו"ד דורון אפיק הינו נוטריון ועורך דין והוא השותף המנהל של משרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) המתמקד בדיני חברות, דיני מקרקעין, עסקאות בינלאומיות ופיננסיות, לרבות עסקאות מיזוג ורכישה, ומימון ואף מרצה בתחום במסגרת תואר מנהל עסקים Executive MBA באוניברסיטה העברית בירושלים. עו"ד אפיק בוגר הכשרה של האיחוד האירופי ביישוב סכסוכים בינלאומיים מחוץ לכותלי בית המשפט (גישור ובוררות). לפרטים נוספים: 03-609.3.609 או במייל: afiklaw@afiklaw.com.

The Benefits under Israeli Law of a Notarized Will on an Ordinary Will/ Doron Afik, Esq.*

Israel's inheritance law enable the making of a will in four different manners: a handwritten will, a will before witnesses, a will before a judge or a notary public or, in exceptional cases of impending death, also an oral will. Are there advantages to a notarized will?

A will is the expression of the wishes of a person regarding such person's property after following such person's demise. As long as a person is mentally competent to make a will, such person can amend or cancel the will at any time and an agreement on the contents of a will or a prohibition (including a limitation within a will) to change a will or cancel it will be unenforceable. Naturally, because the will is reviewed after the testator is no longer among the living, it is important for the will to be formulated in the clearest manner and by a professional in order to avoid future interpretive disputes as to the wording of the will. However, even a proper drafting of a will cannot prevent the less satisfied beneficiaries of the testator to attack the will and most of the testamentary legal disputes concern the capacity of the testator to make the will and allegations of procedural defects in the will.

A notarized will bears two major advantages over ordinary wills. One is the fact that the attestation of the notary public is sufficient evidence in legal proceedings without further evidence, as to compliance of the will with all procedural requirements and thus a notarized will create greater certainty as to the validity of the will in future legal disputes.

The second advantage is that the notary public keeps a numbered copy of the will in the notary public records and thus it is extremely difficult to fortify was signed by him and very limited possibility of forging the will after its creation.

Additionally, a notarized will is highly recommended when in case of a concern that someone might attempt to attack the will on the grounds of lack of legal capacity of the testator, i.e. a contention that the testator was not mentally competent at the time of making of the will. Because a notary public verifies the ability of the testator to perform the procedure, it is very difficult to attack a notarized will on such grounds. It is important to note that when the testator is hospitalized or bedridden a notarized will may not be made unless the notary public has first been given a medical certificate issued by a doctor on the day of the making of the will stipulating the mental capacity of the testator. Here, too, because the medical certificate is kept by the notary public together with the authenticated copy of the will, a record of the capacity of the testator is kept and it will be very difficult to attack the will on the grounds of lack of testator capacity.

In conclusion, as inheritance disputes are one of the major causes of conflicts within family members, one is advised to ensure a clearly drafted will with the assistance of a lawyer or notary public familiar with this area of law. Furthermore, it is highly recommended to make notarized will because a notarized will increases the certainty that the will cannot be attacked on grounds of lack of testator's capacity or procedural defects.

---

* Doron Afik is a notary public and an attorney and is the managing partner of Afik & Co., Attorneys and Notaries (www.afiklaw.com). He is admitted to practice law both in Israel and in New York and is also a licensed Notary Public in Israel. Doron is an adjunct professor at Hebrew University Doron teaches Mergers and Acquisitions as part of the EMBA program. Doron's practice focuses primarily on international transactions, including mergers and acquisitions, dispute resolution and issues of public law. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com.